

Игуман дечански посјетио манастир Стањевићи

Манастир Свете Тројице - Стањевићи надомак Будве, имао је посебан благослов и радост да угости архимандрита Саву, игумана манастира Високи Дечани који је, својом посјетом, у ову светињу подно Ловћена донио благослов Светог краља Срефана Дечанског и све братије манастирске, вјерних чувара те светиње.

“Благодаримо Богу и добром оцу Јефрему и братији који су чудесно обновили ову светињу која светли духовно под Ловћеном као истински духовни светионик”, написао је у објави на свом Фесјабук профилу игуман дечански Сава.

+++

Манастир Свете Тројице - Стањевићи налази се на јужним падинама Ловћена, на 800 метара надморске висине у атару села Побори, код Будве. Име је

добило по оближњем поборском братству Стањевићи.

Према предању, манастир је основао, још у првој половини XIV вијека, угледни племић Никола Стањевић. Као велики добротвор и обновитељ манастира спомиње се и војвода Ђурђе Ђурашковић Црнојевић (дјед зетског кнеза Ивана Црнојевића, оснивача Цетињског манастира).

Војвода Ђурђе подигао је на на брду пред манастиром утврђење и цркву посвећену Светом великомученику Георгију, чији су остаци сачувани до наших дана, а на простору манастира свој дворац.

Крајем XV и почетком XVI вијека, продирањем турске војске, манастир је напуштен и скоро читав један вијек запустио, а у XVII вијеку се води као метох манастира Св. Петке у Подмаинима.

Нови живот манастир започиње у вријеме Митрополита Данила I Петровића Његоша (1697-1735). Почетком XVIII вијека, последице разарања Цетињског манастира од стране венецијанске и одмах затим и турске војске, владика Данило се 1714. године сели у Стањевићки манастир, када уз обнову отпочиње и његов нови живот. Приликом свог десетогодишњег боравка у манастиру, владика Данило је, од новчане помоћи добијене од Русије, обновио манастирски конак и цркву посвећену Св. Тројици.

Обнову довршава владика Сава који је освештао манастирску цркву 1736. године и са својим синовцем владиком Василијем, утиче на велики духовни препород и процват манастира у који, поред многих знаменитих личности, долази 1764. и Доситеј Обрадовић, велики народни просветитељ.

Недуго затим, венецијанска војска је опљачкала и разорила манастир, али га је вриједни владика Сава 1770. обновио и у њему отворио и школу за описмењавање калуђера и свештеника, коју је похађао и Петар I Петровић Његош.

У вријеме Митрополита Петра I Петровића Његоша (1784 - 1830) - Светог Петра Цетињског, манастир је био један од главних духовних и народних центара. Свети Петар је у њему боравио од 1790-1809. У Стањевићима је као духовни и народни вођа, написао велики број посланица свештенству и народу Црне Горе, Брда и Приморја, од којих је 29 сачувано до наших дана. Под сводовима овог манастира Свети Петар је са народним представницима сружио и уобличио први дио „Стеге“ законика од 16 чланова и објавио га народу на празник Преображења Господњег, 19/6. августа 1798. То је била објава првог Законика у нашем народу последице средњовјековног периода.

И Митрополит Петар II Петровић Његош (1830 - 1851) је у почетку своје службе често боравио у Стањевићима. Ту је написао и свој знаменити спјев „Луча Микрокозма“ и имао сусрете са угледним људима из Приморја и других страна, међу којима је био и Вук Караџић (1835). Притиснут историјским недаћама и силом дипломатије Хабсбуршке (Аустро-Угарске) монархије, 1839. уступио је манастире Стањевиће и Подострог под њену власт. Од новца који је му је Аустрија исплатила, подигао је 1839. нови дом за митрополите - Биљарду на Цетињу, а све покретне ствари из Стањевића, приликом његовог уступања Аустрији, пренесене у друга вјерска средишта.

Аустријска власт је од 1839. претворила манастир Стањевиће у пограничну караулу са 20 војника а манастирски објекти, црква и конак, дозидани су и стављени у функцију фортификацијског објекта. Приликом Бокељског устанка против аустријске власти 1869. домаће становништво (Побори, Маини и Грбљани) минирали су и разрушили Стањевићко утврђење, пазећи да не страда црква Св. Тројице, тако да је она остала најбоље очувани дио манастирског утврђења. У таквом стању био је бивши манастирски комплекс следећих 120 година. Земљотрес 1979. године тешко је оштетио ионако руинирану грађевину.

Доласком и ступањем у митрополитску службу владике Амфилохија (децембра 1990), отпочиње обнова духовног и црквеног живота у Митрополији црногорско-приморској са више стотина богослужбених објеката, међу којима и Стањевићи.

Савремена обнова манастира отпочела је 1994. именовањем јеромонаха Димитрија (Благојевића) који је десет година водио обнову манастира, све до преране смрти, 2004. године. Његов рад наставио је јеромонах Јефрем (Дабановић), садашњи игуман, чијом је заслугом уз Божију помоћ и несебичну жртву и труд монашког братства, помогнутом од честитих људи, стручњака и

добричинитеља, обнова приведена крају.

О Стањевићима, блаженопочивши Митрополит Амфилохије пише: Манастир Свете Тројице – Стањевићи представљао је, безмало 150 година, престоницу Црне Горе Петровића. То је било вријеме у коме је „овај остатак Србскога Царства“ попримао својства државе, благодарећи Цетињској митрополији и њеним митрополитима, рукоположеним, све до Петра II Ловћенског Тајновидца, пећким патријарсима. Обједињене Рашка и Зета, које су ујединили Стефан Немања (Свети Симеон) и његови насљедници – Свети Немањићи, доживјела је, као држава, свој врхунац у Душановом царству да би онда, по ријечима Владике Рада: „Великаши, проклете им душе, на комаде раздробили Царство.“

Сјеме обнове „Славено-србског царства“ постали су управо Петровићи, почевши од Владике Данила “војводича -србског”, како се он сам потписује.

потом и
у томе

